

behandlet på een eller anden måde, historisk, teoretisk, anvendt eller som i det sidste afsnit: humoristisk.

Dette er ikke nogen lærebog, men en samling forholdsvis let læste introduktioner til matematikens forskellige grene, som er gjort yderligere simple ved redaktørens forbindende tekst.

Erik Johnsen.

✓ **The Industrial Challenge of Nuclear Energy.** (Udgivet af OEEC, Paris, juli 1957).

Den hastighed, hvormed udviklingen indenfor atomenergien foregår, har bevirket, at OEEC også på dette område har taget initiativet til afholdelse af konferencer med det formål at uddybe og formidle kendskabet hertil. Ovennævnte publikation er et referat af en sådan konference, som blev specielt arrangeret for industriledere for at fremme industriens interesse for denne teknik, som stiller ganske særlige krav til teknisk kunnen og præcision. Konferencens foredrag er da også hovedsagelig lagt an på en introducerende orientering, og giver som sådan et fortræffeligt indblik i atomenergiens tekniske problemer, muligheder og særlige krav. Uden særlige forkundskaber vil man her med nogen koncentration få indblik i denne nye tekniske verden.

Bogen giver et overblik over atomenergiens historiske udvikling, reaktortekniske problemer, brændselsproblemer samt en oversigt over forskellige anvendelige reaktortyper. Endvidere et afsnit om de økonomiske aspekter, som her må påkalde størst interesse. Der anstilles en del betragtninger om det forventelige fremtidige behov for de konventionelle brændselsstoffer kul og olie, samt mulighederne for yderligere udnyttelse af vandkraft, og det fastslås, at fortsætter energiforbruget med at stige på samme måde som i det sidste tiår, vil brændselsproblemet vokse kraftigt i løbet af de kommende år, idet stadigt vanskeligere tilgængelige olie- og

kulførekomster må anvendes. Da man endvidere ikke kan forvente en væsentlig forøgelse af den hydroelektriske kraft, er det sandsynligt, at udnyttelsen af atomenergi indenfor en kort årrække vil være konkurrencedygtig, selv på trods af de store anlægsomkostninger, der skønnes at være ca. 3 gange så høje som konventionelle anlæg.

Det er klart, at et sådant brændselsproblem må blive særligt alvorligt for et land, hvor kravet om el-energi er stort og stærkt voksende, som ikke besidder nok brændsel og vandkraft og derfor vil være ganske afhængig af vekslende konjunkturer og politisk uro. Dette er formodentlig årsagen til, at England foreløbig er det land, som kraftigst er gået ind for udnyttelsen af atomenergi. Således var England det første land, hvor et atomkraftværk begyndte levering af el til det almindelige ledningsnet.

Foruden råstoffattige og stærkt kraftforbrugende lande mener rapporten, at man med fordel vil kunne anvende atomenergi i isolerede områder, idet et ubetydeligt brændselsforbrug har elimineret transportproblemerne. Her tænkes navnlig på afrikanske og arktiske områder.

En klar gennemgang af omkostningsfaktorerne gives af den økonomiske rådgiver for den engelske atomenergiinstitution J. A. Jukes, hvor de centrale betingelser for atomkraftværkets konkurrencedygtighed med konventionelle anlæg diskuteres. De vigtigste faktorer er her:

- 1) afskrivningstiden, om hvilken der naturligvis hersker stor usikkerhed, idet ingen erfaringer endnu er opnået. Sagkyndige mener dog, at en afskrivningstid på 20 år må anses for realistisk.
- 2) Udnyttelsestiden. De høje anlægsomkostninger vil bevirke, at man af hensyn til rentabiliteten må tilstræbe maximal udnyttelse, og udbygningen af atomkraft må derfor foregå i et sådant tempo, at værkerne kan fun-

behandlet på een eller anden måde, historisk, teoretisk, anvendt eller som i det sidste afsnit: humoristisk.

Dette er ikke nogen lærebog, men en samling forholdsvis let læste introduktioner til matematikens forskellige grene, som er gjort yderligere simple ved redaktørens forbindende tekst.

Erik Johnsen.

The Industrial Challenge of Nuclear Energy. (Udgivet af OEEC, Paris, juli 1957).

Den hastighed, hvormed udviklingen indenfor atomenergien foregår, har bevirket, at OEEC også på dette område har taget initiativet til afholdelse af konferencer med det formål at uddybe og formidle kendskabet hertil. Ovennævnte publikation er et referat af en sådan konference, som blev specielt arrangeret for industriledere for at fremme industriens interesse for denne teknik, som stiller ganske særlige krav til teknisk kunnen og præcision. Konferencens foredrag er da også hovedsagelig lagt an på en introducerende orientering, og giver som sådan et fortræffeligt indblik i atomenergiens tekniske problemer, muligheder og særlige krav. Uden særlige forkundskaber vil man her med nogen koncentration få indblik i denne nye tekniske verden.

Bogen giver et overblik over atomenergiens historiske udvikling, reaktortekniske problemer, brændselsproblemer samt en oversigt over forskellige anvendelige reaktortyper. Endvidere et afsnit om de økonomiske aspekter, som her må påkalde størst interesse. Der anstilles en del betragtninger om det forventelige fremtidige behov for de konventionelle brændselsstoffer kul og olie, samt mulighederne for yderligere udnyttelse af vandkraft, og det fastslås, at fortsætter energiforbruget med at stige på samme måde som i det sidste tiår, vil brændselsproblemet vokse kraftigt i løbet af de kommende år, idet stadigt vanskeligere tilgængelige olie- og

kulførekomster må anvendes. Da man endvidere ikke kan forvente en væsentlig forøgelse af den hydroelektriske kraft, er det sandsynligt, at udnyttelsen af atomenergi indenfor en kort årrække vil være konkurrencedygtig, selv på trods af de store anlægsomkostninger, der skønnes at være ca. 3 gange så høje som konventionelle anlæg.

Det er klart, at et sådant brændselsproblem må blive særligt alvorligt for et land, hvor kravet om el-energi er stort og stærkt voksende, som ikke besidder nok brændsel og vandkraft og derfor vil være ganske afhængig af vekslende konjunkturer og politisk uro. Dette er formodentlig årsagen til, at England foreløbig er det land, som kraftigst er gået ind for udnyttelsen af atomenergi. Således var England det første land, hvor et atomkraftværk begyndte levering af el til det almindelige ledningsnet.

Foruden råstoffattige og stærkt kraftforbrugende lande mener rapporten, at man med fordel vil kunne anvende atomenergi i isolerede områder, idet et ubetydeligt brændselsforbrug har elimineret transportproblemerne. Her tænkes navnlig på afrikanske og arktiske områder.

En klar gennemgang af omkostningsfaktorerne gives af den økonomiske rådgiver for den engelske atomenergiinstitution J. A. Jukes, hvor de centrale betingelser for atomkraftværkets konkurrencedygtighed med konventionelle anlæg diskuteres. De vigtigste faktorer er her:

- 1) afskrivningstiden, om hvilken der naturligvis hersker stor usikkerhed, idet ingen erfaringer endnu er opnået. Sagkyndige mener dog, at en afskrivningstid på 20 år må anses for realistisk.
- 2) Udnyttelsestiden. De høje anlægsomkostninger vil bevirke, at man af hensyn til rentabiliteten må tilstræbe maximal udnyttelse, og udbygningen af atomkraft må derfor foregå i et sådant tempo, at værkerne kan fun-

gere som grundbelastningsværker og dermed undgå tomgang.

- 3) Renten. De høje omkostninger bevirker dernæst, at lånerenten får afgørende indflydelse på rentabiliteten.

Foruden gennemgang af problemer ved fabrikation af brændsel (uran) samt gennemgang af mulighederne for industriel udnyttelse af isotoper afsluttes bogen med en oversigt over udviklingen i anvendelsen af atomenergi i OEEC-landene samt U.S.A. Denne viser hvor store investeringer, der allerede er foretaget, samt antyder imponerende udviklingsprogrammer, hvis gennemførelse i høj grad er afhængig af en industri, der i god tid har forbedret sig på de særlige tekniske krav, der stilles.

Jørgen Harne.

Mette Koefoed Bjørnsen: Orientering i Samfundøkonomien. Schultz.

I tider da markedsplaner og valuta-balance er emner, der rigt illustreret optræder endog i B.T., må tiden være inde til, at ansvarlige samfundsborgere polerer deres viden op. De har nu lejlighed til at stifte bekendtskab med økonomien i moderne form i Mette K.B.'s bog, der er så tæt pakket med fakta og frugtbare betragtninger, at man næppe får andet af samme kvalitet på dansk for 6.75.

Bogen vil være udmærket til selvstudium, idet den jævnt og dog sagligt giver svar på talrige spørgsmål inden for emner som indkomst, forbrug og opsparing; penge, kredit og rente; arbejdsmarkedet; det økonomiske samkvem med udlandet; det offentlige økonomi; mål og midler i den økonomiske politik.

Den der har måttet undervise folk på et elementært stadium ud fra populære bøger i nationaløkonomi, hvori teorier kredsende omkring guldmøntfoden spiller en central rolle, vil drage et lettelsens suk over fremkomsten af denne bog. Moderne økonomiske tankegange er ikke altid lette at forstå. Det er derfor afgørende, at ræsonnementerne kommer uden anvendelse af tankeflugt, godtkøbs-betragtninger og regulært nonsens – ingredienser som visse hævdede fremstillinger er så rige på. Den foreliggende bog opfylder de krav, man må stille til en sådan elementær lærebog. Det er da også slående at se den interesse, eleverne modtager den med. De forstår, at dette stof er noget, der kommer dem ved.

Skønt en lærebog, end nok så populær, ikke bør indlade sig i politisk polemik, kunne man dog i „Orientering i Samfundøkonomien“ dog have ønsket sig lidt mere om aktuelle politisk-økonomiske stridsspørgsmål. Det synes eksempelvis noget for summarisk, at referere: „Den betydelige udjævning af indkomstfordelingen, som er blevet resultatet af den førte skatte- og socialpolitik, betragtes som et meget væsentligt samfundsgode.“ (p. 37). Selv om det straks tilføjes, at opnåelsen af dette påståede samfundsgode har ført til mindre opsparing, savner man en videre redegørelse for, hvilke konsekvenser, gennemførelsen af udjævningsdogmerne har haft ikke blot for opsparingen, men også for, hvad deraf følger: utilstrækkelige investeringer, underskud på betalingsbalancen og inflation. Selv om disse emner er behandlet andre steder i bogen, mangler man undertiden som her lidt sammenhæng i kapitlerne. Man kan ikke vente, at ret mange jævne læsere selv kan passe brikkerne sammen.

Forfatterinden har på beundringsværdig vis søgt at komme bort fra de mere komplicerede og ikke altid lige frugtbare tankerækker i en større nationaløkonomi, hvis oplæg hun i nogen grad bygger på. Det er derfor lidt trist, når hun undtagelsesvis gentager fejl fra den større bog. I slutningen af kapitel 4 hævdes det således, at „der ikke synes at være nogen grænse for, hvor højt renten kan bringes til at stige . . .“. Så meget mere uforståelig bliver denne konklusion, som det i næste linje siges, at man netop derfor „kan karakterisere renten som en pris, der er

Forfatterinden har på beundringsværdig vis søgt at komme bort fra de mere komplicerede og ikke altid lige frugtbare tankerækker i en større nationaløkonomi, hvis oplæg hun i nogen grad bygger på. Det er derfor lidt trist, når hun undtagelsesvis gentager fejl fra den større bog. I slutningen af kapitel 4 hævdes det således, at „der ikke synes at være nogen grænse for, hvor højt renten kan bringes til at stige . . .“. Så meget mere uforståelig bliver denne konklusion, som det i næste linje siges, at man netop derfor „kan karakterisere renten som en pris, der er